

دانشکده پرستاری و مامایی همدان

طرح درس

بخش اول:

۱- مشخصات درس:

نام و نام خانوادگی: دکتر آریتا تیزنویک

دانشکده: پرستاری و مامایی

گروه آموزشی: مامایی و بهداشت باروری

مرتبه دانشگاهی: استادیار

مدرک تحصیلی: دکتری تخصصی PhD

۲- مشخصات درس

عنوان درس: اصول خدمات بهداشت جامعه (بهداشت ۱)

تعداد واحد: ۱/۵ نظری

درس پیشنهادی: ندارد

۳- مشخصات فراگیران:

رشته تحصیلی: مامایی

مقطع: کارشناسی پیوسته

بخش دوم:

۱- اهداف کلی درس:

- آشنایی با اصول بهداشت و نظام خدمات بهداشتی در ایران و جهان
- آشنایی با بهداشت فردی و اجتماعی و رابطه بهداشت با سلامت و توسعه اجتماع
- آشنایی با بهداشت و مامایی جامعه نگر و نقش ماما در تأمین سلامت جامعه

۲- سرفصل دروس:

- تعاریف بهداشت، بیماری، عوامل بیماریزا، سیر طبیعی بیماری و سطوح پیشگیری
- سلامت و عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت
- عدالت در سلامت: تعاریف، ریشه های بی عدالتی در سلامت و اصول اقدام در بی عدالتی سلامت
- مفاهیم بهداشت فردی و عمومی، بهداشت جامعه نگر و نقش ماما در آن
- نظام عرضه، اولویت بندی و وضع موجود خدمات بهداشتی در ایران و جهان
- مفاهیم نشانگرهای سلامت و تعیین نیازهای بهداشتی جامعه
- مراقبت های بهداشتی اولیه و مراقبت های بهداشتی مادر و کودک
- آشنایی با تیم بهداشتی (پزشک خانواده و جایگاه ماما)
- سیستم ارجاع
- سطوح پیشگیری و غربالگری
- آموزش بهداشت و مشارکت جامعه
- بهداشت محیط (آب سالم، تغذیه و....)
- بهداشت مشاغل: تعاریف و حیطه های آن
- ایمنی در بیمارستان
- استانداردهای فیزیکی بیمارستانی
- کنترل عفونت در بیمارستان و ایمنی شغلی در اتاق زایمان و اتاق عمل
- بهداشت مشاغل با تأکید بر شغل مامایی

۳- منابع:

1- Social Meaning of Midwifery. Mc Millan Publication Shiela Hunt. Anthea Symons. Last edition.

۲- درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی. پارک، جی، ای، پارک، ک. آخرین چاپ

۳- بهداشت عمومی. سید منصور رضوی و حسین حاتمی. آخرین چاپ

۴- شیوه آموزش: استفاده از فنون سخنرانی- بارش افکار و حل مسئله - استفاده از وسایل کمک آموزشی

۵- وظایف دانشجو: حضور منظم در کلاس- شرکت در بحث های کلاس و طرح پرسش- شرکت در کوییز-

شرکت در امتحان پایان ترم

جدول ارائه درس: اصول خدمات بهداشت جامعه (بهداشت ۱)

اهداف کلی جلسه	عنوان درس	جلسه
<p>-دانشجو بتواند بهداشت را تعریف کند.</p> <p>-دانشجو بتواند بیماری را تعریف کند.</p> <p>-دانشجو بتواند عوامل بیماریزا را با ذکر مثال تعریف کند.</p>	تعاریف بهداشت، بیماری، عوامل بیماریزا،	اول
<p>-دانشجو بتواند سیر بیماری را مطابق با طیف سلامت بیان کند.</p> <p>-دانشجو بتواند سطوح پیشگیری را به ترتیب نام ببرد.</p>	سیر طبیعی بیماری و سطوح پیشگیری	دوم
<p>-دانشجو بتواند مفهوم سلامت را توضیح دهد.</p> <p>-دانشجو بتواند تعیین کننده های اجتماعی سلامت را با ذکر مثال توضیح دهد.</p>	سلامت و عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت	سوم
<p>-دانشجو بتواند عدالت در سلامت را با ذکر مثال توضیح دهد.</p> <p>-دانشجو بتواند موارد بی عدالتی در سلامت را بشناسد و آن را توضیح دهد.</p>	عدالت در سلامت: تعاریف، ریشه های بی عدالتی در سلامت	چهارم
<p>-دانشجو بتواند اصول رویارویی با بی عدالتی در سلامت را با توجه به اهمیت، اولویت بندی کرده و نام ببرد.</p>	اصول اقدام در بی عدالتی سلامت	پنجم
<p>-دانشجو بتواند مفهوم بهداشت فردی را تعریف کند و برای آن پنج مثال بزند.</p> <p>-دانشجو بتواند مفهوم بهداشت عمومی را تعریف کند و برای آن سه مثال بزند.</p>	مفاهیم بهداشت فردی و عمومی	ششم
<p>-دانشجو بتواند بهداشت جامعه نگر را تبیین کند.</p> <p>-دانشجو بتواند نقش ماما در سلامت جامعه را نام ببرد.</p>	بهداشت جامعه نگر و نقش ماما در آن	هفتم
<p>-دانشجو باید چگونگی عرضه خدمات بهداشتی در ایران را توضیح دهد.</p> <p>-دانشجو باید بتواند اولویت های عرضه خدمات بهداشتی در ایران را نام ببرد.</p>	نظام عرضه، اولویت بندی و وضع موجود خدمات بهداشتی در ایران	هشتم
<p>-دانشجو باید چگونگی عرضه خدمات بهداشتی در جهان را توضیح دهد.</p>	نظام عرضه، اولویت بندی و وضع موجود خدمات بهداشتی در جهان	نهم

		-دانشجو باید بتواند اولویت های عرضه خدمات بهداشتی در ایران را با وضع جهانی آن مقایسه کند.
دهم	مفاهیم نشانگرهای سلامت	-دانشجو باید بتواند واژه نشانگر سلامت را توضیح دهد. -دانشجو بتواند نشانگرهای سلامت را اولویت بندی کند. -دانشجو حداقل نحوه محاسبه سه نشانگر سلامت مهم را بداند.
یازدهم	تعیین نیازهای بهداشتی جامعه	-دانشجو بتواند اهمیت تعیین نیازهای بهداشتی جامعه را تبیین نماید. - دانشجو چگونگی تعیین نیازهای بهداشتی جامعه را توضیح دهد.
دوازدهم	مراقبت های بهداشتی اولیه	-دانشجو باید بتواند اهمیت مراقبت های بهداشتی اولیه را بیان کند. -دانشجو باید بتواند مراقبت های بهداشتی اولیه در ایران را، به ترتیب اولویت نام ببرد.
سیزدهم	مراقبت های بهداشتی مادر و کودک	-دانشجو اهمیت مراقبت های بهداشتی مادر و کودک را توضیح دهد. -دانشجو باید بتواند مراقبت های بهداشتی مادر و کودک را جداگانه با ذکر مثال و اعداد و ارقام مربوطه توضیح دهد.
چهاردهم	آشنایی با تیم بهداشتی (پزشک خانواده)	-دانشجو باید بتواند اعضای تیم بهداشتی را نام ببرد. -دانشجو باید بتواند طرح پزشک خانواده در ایران را تشریح نماید.
پانزدهم	آشنایی با تیم بهداشتی (جایگاه ماما)	-دانشجو اهمیت نقش ماما در تیم بهداشتی را تبیین نماید. -دانشجو باید وظایف ماما در تیم بهداشتی را نام ببرد.
شانزدهم	سیستم ارجاع در نظام سلامت ایران	-دانشجو باید روند ارجاع را در سیستم بهداشتی، به ترتیب بیان نماید. -دانشجو باید بتواند سیستم ارجاع در ایران را با نقاط دیگر جهان مقایسه کند.
هفدهم	سطوح پیشگیری در نظام سلامت	-دانشجو باید بتواند انواع پیشگیری را نام ببرد. -دانشجو باید هر کدام از سطوح پیشگیری را با ذکر مثال توضیح دهد.
هجدهم	نقش غربالگری در ارتقاء سلامت جامعه	-دانشجو بتواند غربالگری بیماری ها را تعریف کند.

<p>-دانشجو بتواند جایگاه غربالگری بیماری ها را در سطوح پیشگیری تشخیص دهد.</p>		
<p>-دانشجو باید اهمیت آموزش بهداشت در ارتقاء سلامت را تبیین کند. -دانشجو باید بتواند روش آموزش بهداشت متناسب با گروه مورد نظر را بدرستی شناسایی کند. -دانشجو روش های تشویقی برای مشارکت جمعی در برنامه های سلامت را نام ببرد. (ذکر سه مورد)</p>	<p>آموزش بهداشت و مشارکت جامعه</p>	<p>نوزدهم</p>
<p>-دانشجو باید بتواند موارد مربوط به بهداشت محیط را نام ببرد. -دانشجو باید بتواند یکی از موارد مربوط به بهداشت محیط (آب سالم) را به تفصیل توضیح دهد.</p>	<p>بهداشت محیط (آب سالم، تغذیه و.....)</p>	<p>بیستم</p>
<p>-دانشجو باید بتواند بهداشت مشاغل را با ذکر مثال تعریف نماید. -دانشجو باید ابعاد مختلف بهداشت مشاغل را متناسب با نوع شغل نام ببرد.</p>	<p>بهداشت مشاغل: تعاریف و حیطه های آن</p>	<p>بیست و یکم</p>
<p>-دانشجو باید بتواند انواع ایمنی در بیمارستان را نام ببرد. -دانشجو باید بتواند هر کدام از انواع ایمنی در بیمارستان را با ذکر مثال توضیح دهد.</p>	<p>ایمنی در بیمارستان</p>	<p>بیست و دوم</p>
<p>-دانشجو باید یک فضای استاندارد بیمارستانی را با ذکر عدد و ارقام توضیح دهد. -دانشجو باید بتواند خصوصیات فضای فیزیکی زایشگاه را به تفصیل بیان نماید.</p>	<p>استانداردهای فیزیکی بیمارستانی</p>	<p>بیست و سوم</p>
<p>-دانشجو باید روند کنترل عفونت در بیمارستان را به ترتیب توضیح دهد. -دانشجو باید بتواند اصول ایمنی شغلی در اتاق زایمان و اتاق عمل را ذکر نماید.</p>	<p>کنترل عفونت در بیمارستان و ایمنی شغلی در اتاق زایمان و اتاق عمل</p>	<p>بیست و چهارم</p>
<p>-دانشجو باید اصول بهداشتی شغلی مرتبط با حرفه مامایی را نام ببرد (ذکر ۷ مورد).</p>	<p>بهداشت مشاغل با تأکید بر شغل مامایی</p>	<p>بیست و پنجم</p>

<p>-دانشجو باید بتواند تفاوت های حرفه مامایی با سایر حرف پزشکی در زمینه بهداشت شغلی را ذکر کند.</p> <p>-دانشجو باید در بحث و پرسش و پاسخ کلاس در هر جلسه مشارکت نماید.</p>	<p>-پرسش و پاسخ</p>	
--	---------------------	--

نحوه ارزشیابی درس			
درصد از امتیاز کل	تعداد امتیاز	ارزشیابی دانشجو	ردیف
۱۰ درصد	۱/۵	شرکت در بحث کلاس	۱
۱۰ درصد	۱/۵	کوئیز	۲
۸۰ درصد	۱۲	امتحان پایان ترم	۳
۱۰۰ درصد	۱۵	جمع	